

for at udtale mig om dette Lovforslag, da er det, fordi det i en Iderkaut berører det Tilsynsembede, som er mig betroet. Det hedder i den sidste Paragraph: „Exemplarer af Lovtidenden tilstilles samtlige Dommere, Vrigheder og Communalbestyrelser uden Betaling.“ Deraf bliver altsaa Følgen, at det kan forlanges, at der ved hvert Bispeembede som Noget, der hører med til Archivet eller Contoiret, findes et vel vedligeholdt Exemplar af Lovtidenden, og at, hvis et saadant Exemplar enten ikke findes eller er blevet defect, kan Eftermanden ved sin Embedstiltrædelse forlange, at det af Formanden skal godtgjøres ham. Det Samme gjælder jo om Provsterne. Men gjælder det ogsaa om Præsterne? Kan en Biskop, naar han reiser paa Bisfats og lader sig forevise alle de Bøger, som Præsten skal holde vedlige, jøre og holde, ogsaa forlange, at dette Exemplar af Lovtidenden skal forevises ham, og kan han da bemærke som en Mangel, der skal afhjælpes, at der ikke findes et saadant Exemplar? Det troer jeg maa være Meningen af Paragraphen. Præsterne ere jo ikke blot Kirkens Tjenere, men ogsaa Statens Tjenere. De skulle give Agt paa Lovenes Overholdelse, ikke blot fordi deres Overtrædelse kan have skadelige Følger i kirkelig og religiøs Henseende, men ogsaa fordi det kan medføre Uleilighed og Ulempe med Hensyn til borgerlige Forhold. Jeg skal nævne et Exempel; det er ikke vanskeligt at finde saadanne. At forerette Brudevielse er at foretage en saakaldet ministeriel Handling, det vil sige en Handling, som kun retlig kan foretages af den, som er ordineret eller indviet til minister sacrorum, det er: den, som skal tage vare paa de hellige Ting. Men dersom nu den vedkommende Præst, da Tilhyningen blev bestilt, ikke har forelagt dem, der forlange Vielse, det Spørgsmaal, om Noget af dem har nydt uresunderet Understøttelse af Rattigvæsenet, saa hjælper det kun lidt, at Præsten har forettet den hellige Handling overordentlig smukt, at den har været i fuldstændig Overensstemmelse med Ritualet og til Opbyggelse for dem, der have været tilstede, og det hjælper ham ikke, at de to Sammenviiede jøre et exemplariff ægtefabeligt Liv; dersom Noget af dem har nydt en Understøttelse, der

ikke er resunderet, vil Præsten kunne dømmes til at betale en Bøde, der maaffke beløber sig til mere end de Mulcter, som almindeligviis idømmes efter Straffeloven. Det har ogsaa været Skik og Brug hidtil, at Vrigheden har tilstillet Præsterne de vigtigste Love og Anordninger, som ere udkomne, og det har derfor ogsaa været Biskoppernes Kald og Pligt, naar de viftire hos Præsterne, at forevise sig om, at de have opbevaret de Exemplarer af Love, som ere blevne dem tilstillede, i deres Archiv. Der har ligeledes ofte været ført meget heftige og bittere Forhandlinger mellem en meget uoieregnende og strengt samvittighedsfuld Eftermand og hans Formand, som har taget det lidt løsere med Hensyn til Opbevaringen af saadanne Love. Men der har været en Mangel tilstede, som har gjort det vanskeligt at jøre dette Tilsyn retteligt, og det er den, at det neppe har været muligt at afgjøre, af hvilke Love der bør findes Exemplarer i Præstegaardenes Archiv. Det berøver nemlig ikke paa nogen bestemt Lovregel, men alene paa Godtbefindende. Ministeriet handler i saa Henseende, som det finder rettigt, men jeg kjender ingen Lov, som foreskriver Noget i denne Retning. Lovene sendes til Biskopperne og fra ham til Provsterne, og det berøver altsaa paa, hvormange Exemplarer Provsterne faae; faaer en Provst saamange, at han kan jende Exemplarer til alle Præsterne, vil han vistnok ikke undlade at jøre det, men faaer han kun 2, 4 eller 6 Exemplarer, hvem skal saa have dem? Oplysninger derom findes ikke, og saalange det ikke er vift, hvad Præsteene have modtaget til Archiverne, kan det ikke paastaaes, at der er begaaet nogen Feil, fordi de ikke ere fuldstændige. Disse ufuldstændige Samlinger af saadanne Love og Anordninger, som angaae, hvad der kan antages at gribe ind i de geistlige Embeder, ere til saa godt som ingen Nytte, og det er derfor et Duffe, som ofte er fremkommet fra Geistlige, der ere traadte sammen for at forhandle Sager, som vedrøre deres Embede, at Regjeriingen istedetfor at jende dem en Deel Exemplarer af saadanne Love hellere vilde jende dem et Exemplar af Departementstidenden. Dette kunde naturligviis ikke skee. Men den